

duben – květen 1945

Němci ustupují – berou co se dá

Protitankový příkop – šířka cca 5 m, hloubka 3 m

Vedl od řeky Moravy, naproti nádraží přes pole za továrnou bří Paříků, přes zahrady k silnici na Topolnou. Dále byly pěchotní zákopy až na Malinu. Silnice pak byla přehrazena zátarasem z klád a zaminována. Všechny výkopy byly provedeny ručně civilním obyvatelstvem.

Duben 1945

Náš dům Na kapli č.p. 720

Připravili jsme si v zahrádce kryt proti případným válečným problémům.

Olin a Joža

Chmelnický most

L.květen 1945

**Zničení
chmelnického
mostu – foto
z mostu před
Fatrou**

**Zničený
chmelnický most**

---

2. května 1945

Napajedla osvobozena

Výbuch německého dělostřeleckého granátu zabil důstojníka Rudé armády. Střepina z granátu zabila kněze Antonína Polanského, který stál před farou s dalšími knězi. Zraněn byl pan Vonášek – trafikant.

Napajedla osvobodila Rudá armáda, která postupovala po levém břehu řeky Moravy. Vstoupila nynější ulicí 2. května a Divišovou ulicí přes Kalvárii. Po pravém břehu řeky postupovala Rumunská armáda. Za továrnou bří Paříků byla cesta překopána protitankovým příkopem, který byl občany ihned zasypán.

Občané Napajedel vycházeli z domů, aby uvítali osvoboditele. V té době Němci začali odstřelovat Napajedla dělostřelectvem, které údajně bylo na staré kvítkovské cestě. Kromě poškozených budov bylo zabito několik občanů – např. muzikanti p. Hrdina a p. Medek.

---

2. května 1945

Poškozená fara

**Poškozený dům v ulici
Zábraní**

Most přes řeku Moravu – pohled směr Maková

1. května 1945

2. května 1945

Most přes řeku Moravu – pohled směr Kalvárie

1. května 1945

2. května 1945

Zničený most přes řeku Moravu.....

... a jeho likvidace

Oběti nacistické zvěle

Na konci dubna 1945 zastřelili gestapáci na kalvárii 5 občanů, 2 z Komárova a 3 z Kunovic, za spolupráci s partyzány. Byli tam zahrabáni a později převezeni do řeky Moravy.

Foto z jejich exhumace.

Na Kalvárii v místě neštěstí je postaven symbolický hrob. Při každém výročí osvobození Napajedel se u něj koná smuteční tryzna.

NÁM ŽIVOT A SVOBODU - JIM VĚČNOU PAMÁTKU!

3. KVĚTEN 1945

Rudoarmějci - průzkumn

Rudoarmějci - velitelé

**Rudoarmějec –
průzkumník**

**Tento voják z Kirgizie
byl i s jinými u nás
ubytován. Hlídal polní
kuchyň, která byla
vedle v domě u
Rochovanských. Občas
přinesl chleba, sádlo,
zelí a nějaké potraviny.
Později jsme mu
poslali fotografie.**

Květen 1945

**Přesun Rudé armády přes pontonový most v Kolárově ulici
přes řeku Moravu.
Napajedla byla osvobozena pěšími oddíly Rudé armády.
Technika jako motorizované dělostřelectvo nebo tanky přes
napajedla nepostupovala.**

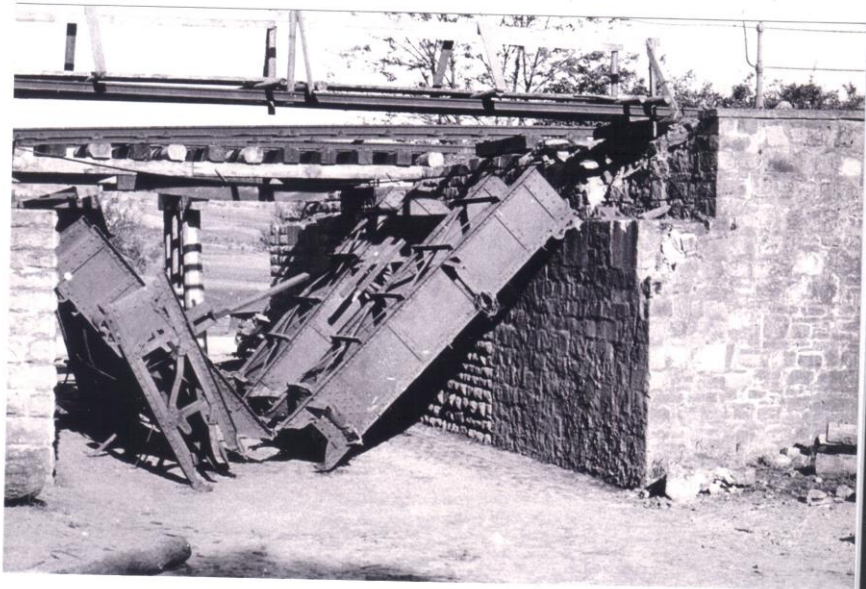

Rumunská armáda v ulici Na Kapli.

Zničený mostek za nádražím – směr Břeclav

7. května 1945

Budova spořitelny s německým nápisem a československou vlajkou

Květen 1945

**Ze slavných
květnových dnů:**

**První májka svobody
v Napajedlích**

**Kpt. Litoborský
s manželkou, náš táta
Josef Sudolský
v legionářské
uniformě, bratr
Miloslav Sudolský ve
skautském kroji (vrátil
se z totálního nasazení
v Rakousku – Linci)**

Průvod napajedelských občanů

9. května 1945

Delegace Rudé armády

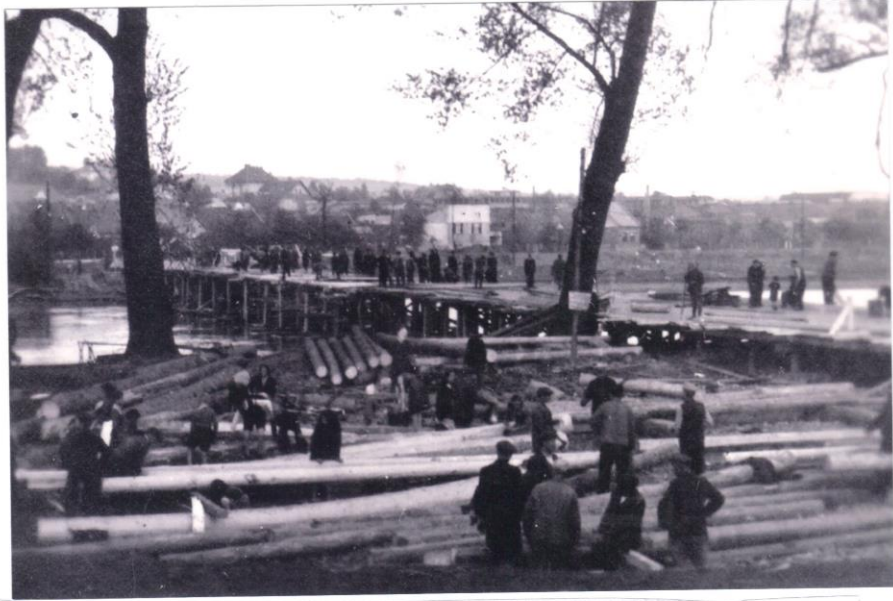
Hudba Rudé armády

9. května 1945

Hudba Rumunské armády

Stavba dřevěného mostu přes řeku Moravu z Moravní ulice k továrně Fatra. Stavby se zúčastnili téměř všichni průčesochopní muži z Napajedel. Most se stavěl ručně bez jakékoliv techniky.

Přes Napajedla se vraceli muži z totálního nasazení v Německu, případně z koncentračních táborů.

Železniční vláček z cukrovaru ve Starém Městě, na který Němci zapomněli, přepravoval lidi od poškozeného železničního mostu v Napajedlích po vyhozený most u Veselí nad Moravou.

Fotografoval Oldřich Sudolský na filmy, které byly v té době k dostání. První kopie filmu dělala fy. Josef Harnik Napajedla na papíry různých rozměrů – 4,5 x 6 cm, 6 x 6 cm a 6 x 9 cm. Současné kopie zpracoval Fotoateliér Lucie, František Cívla, Napajedla.

**Komentář sepsal Josef Sudolský. Další spolupráce Josefa Sudolská a Miloš Sudolský.
Za spolupráci všem děkuji.**

Josef Sudolský

J. Sudolský